

Co wpływa na wydajność poubojową świń?

Autor: prof. dr hab. inż. Damian Knecht

Data: 14 czerwca 2019

Wydajność rzeźna zależy od wielu czynników, które determinują ostateczną masę tuszy tuczników przeznaczonych do sprzedaży.

Warto zatem je poznać i skutecznie wprowadzić w celu maksymalizacji zysków. Główne czynniki powiązane są z determinantami końcowej masy tuszy.

Rasa i genotyp tuczników odgrywają w tym aspekcie szczególne znaczenie. Rasy, mieszańce oraz linie dobrze umięśnione posiadają proporcjonalnie cięższe tusze, a w związku z tym wyższą wydajność poubojową.

Tucz coraz częściej zaczyna być prowadzony w cyklu otwartym i to w oparciu o materiał importowany. W ofercie handlowej firm pojawiają się przeróżne wskaźniki, którymi charakteryzuje się materiał wsadowy, w tym także wydajność poubojowa. Warto również zwrócić uwagę na ten parametr.

Od czego zależy wydajność poubojową świń

Istnieje zasada, że im cięższe tuczniaki, tym wyższa wydajność poubojowa. Powiązane jest to z rozwojem fizjologicznym świni. Mięśnie i tłuszcz – główne składniki tuszy – rozwijają się w dłuższym okresie czasu aniżeli układy wewnętrzne, czy podroby. Liczne badania wskazują, że dla ras białych **wzrost masy ciała z 70 kg do 120 kg wpływa na nawet 5% wzrost wydajności poubojowej.**

Wpływ płci na wydajność rzeźną świń

Kształtujący się trend podziału tuczników ze względu na płeć wydaje się być uzasadniony dla analizy parametrów poubojowych. W przypadku wydajności poubojowej wieprzki charakteryzują się o ok. 0,5-1% mniejszą wydajnością poubojową niż loszki.

Znaczenie włókna w żywieniu na wydajność poubojową świń

Wysoki udział włókna w dawce wpływa na obniżenie wydajności rzeźnej, ponieważ nie jest ono całkowicie trawione w przewodzie pokarmowym. Przewód pokarmowy jest natomiast usuwany i nie wchodzi w skład masy tuszy. Przeciwnie, mieszanki wysoko skoncentrowane pod względem wartości odżywczej będą podnosić wskaźnik poubojowy. Dla uzyskania jak najwyższej masy tuczniaka często

producenci aż nadto obkarmiają swoje zwierzęta. Tuczniaki poddane ponad całodobowej głodówce przed ubojem odznaczają się niższą o **ok. 3% masą żywą i ok. 1,5-2% masą tuszy**.

Oszacowano, że najbardziej optymalny okres głodówki przedubojowej to 8-12 godzin. Na zafałszowanie wskaźnika wydajności poubojowej wpływa moment ważenia tuczników przed ubojem. Jeśli tuczniaki ważone są bezpośrednio po karmieniu lub przed transportem masa będzie o ok. 3-5 kg wyższa, **aniżeli po 24 godzinnej głodówce lub bezpośrednio przed ubojem**.

Optymalny okres głodówki przedubojowej to 8-12 godzin

fot. Damian Knecht

Wartość poubojowa świń a stres

Kompleks czynników stresogennych, w tym zwłaszcza stres transportowy, wpływają na wydajność poubojową tuczników. Zwierzęta transportowane przez 6 godzin mogą stracić nawet około 3 kg masy ciała. Status zdrowotny tuczników jest również bardzo ważny nie tylko w aspekcie upadków, ale przede wszystkim wpływu na parametry tuczne.

Pomimo tak wielu czynników wpływających na wydajność poubojową, nie ma uniwersalnej procedury na zwiększenie tego parametru. Głównym zadaniem wydaje się konsekwentne zwiększanie masy tuszy i ograniczanie nadmiernego obkarmiania. Zapewnienie zalecanego okresu głodówki oraz zminimalizowanie stresu przed ubojem są najskuteczniejszymi sposobami poprawy wskaźnika wydajności poubojowej.